

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: DUMINECA.

Pretiuulu abonamentulu:
 Pentru Austro-Ungari'a pe anu . . . 5 fl.—cr.
 „ „ „ „ jum. anu 2 „ „ 50 „
 Pentru Romani'a si strainetate pe an 14 franci
 „ „ „ „ „ „ j. a. 7 franci

Pretiuulu insertiunilor:
 Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu
 cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte
 4 fl. si mai sus 5 fl. v. a.

Correspondintiele sè se adreseze la Redac-
 tiunea dela
 „BISERIC'A si SCÓL'A“
 Er banii de prenumeratiune la
TIPOGRAFI'A DIECESANA in ARAD.

Domnii prenumeranti, acaroru abona-
 mente espira la capetulu lunei acesteia, suntu
 rogati a-si renói abonamentulu — curendu, ca se
 ne potemu orientá in espedare.

Cu esemplare complete potemu servi dela in-
 ceputulu anului.

Redactiunea.

Missiunea nóstra.

Preotulu si invetiatoriulu suntu luminatorii si
 conducatorii poporului nostru. O frasa acést'a,
 atátu de popularisata, si — la tóte ocasiunile
 repetita, incátu nici mai reflectámu la dens'a cà
 ce insemnate are, nici o supunemu sub o ju-
 decata mai adenca. Luminatoriu si conducatoriu!
 In adeveru frumóse cuvinte, sublima si onori-
 fica missiune. A luminá — va se-dica a des-
 teptá poporulu ca se cunósca calea adevेरului,
 bunului si frumosului; a conduce — va se dica
 a fi totdeuna in fruntea poporului spre a-lu in-
 dreptá pe càile cele drepte, adeverate, mantui-
 tórie si prin aceste — la fericire.

Se vedemu inse cum se ducu si cum ar
 trebú se se duca aceste detorintie intru in-
 deplinire.

Déca aruncámu o privire generala asupra
 starei — mai vertosu materiale — a poporului
 nostru din acést'a tíera, cu putiene esceptiuni —
 o neindestulare sufletésca se va produce in noi.
 Lesne credjtoriu cum este dela natura, rabda-
 toriu, se lasa usioru a fi condusu a-uneori si pe
 càile cele contrarie intereselor lui. Si — in
 faci'a acestor'a, ce facu cei mai deaprópe chia-
 mati a-lu aperá, luminá si conduce: — preotii
 si invetiatorii lui?

Detori suntemu a spune, si cu órecare man-
 gaiare trebuie se inregistrámu, cà — se lupta in
 adeveru unii ca se-i croiésca o sórte mai démna,

o stare culturala si materiala mai infloritória,
 egala cu a altoru popóra. Cátiva au si ajunsu
 la scopulu doritu, mai multi suntu aprópe de a
 ajunge, altii anca incepu a lucrá. Ar meritá se
 fie inregistrate cu numele aceste sentinile ale po-
 porului nostru. In adeveru unii preotii si inve-
 tiatori, prin labóre neobosita, prin invetiaturile
 si esemplele lor, au ajunsu de li urméza popo-
 rulu in tóte sfaturile si intreprinderile lor. Scól'a
 se cercetéza regulatu, biseric'a e plina de cre-
 dintiosi, bet'a si lenea se sterpesce din di in
 di, consciinti'a de sine se desvólta in gradulu
 recerutu etc. Nici o intreprindere de interesu
 comunu — de multe ori si particulariu — nu
 se face fara constatuirea cu preotulu si inve-
 tiatoriulu, nici unu pasiu peste voi'a acestor'a. In
 tóte afacerile, preotulu si invetiatoriulu stá cu
 demnitate in fruntea poporului. Er inteliginti'a
 laica, vediendu faptele si intentiunile acestor'a,
 dupa impregiurarii ii si spriginesce. Eca cei alesi
 dintre cei chiamati!

Dar cea mai mare parte a poporului nos-
 tru anca totu mai duce lipsa de astfeliu de ómeni.
 Pentrucá mai suntu, si anca mai multi de aceia,
 cari parte nu-su destulu de apti, parte necon-
 scii de chiamarea lor. Cei neapti nu se nisu-
 escu a corespunde, ér cei neconscii, — in locu
 de a luminá, aperá si conduce, — strica. Alt-
 mintrea cum se ni esplicámu impregiurarea, cà
 o parte mare a preotiloru afara de seversirea
 servitiului divinu — care pe langa pracsá l'ar
 poté si l'au potutu seversí si unulu fara nici o
 pregatire in scóla anume, — nu dau picu de in-
 vetiatura turmei ce pastorescu; ér intre invetia-
 tori anca se totu mai afla cari multu-pucinu —
 instruéza fara a educá! A da sfatu poporului
 adultu, cà dien! si invetiatoriulu e chiamatu spre
 acést'a — mai vertosu intre impregiurarii in
 cari ne aflámu noi, — nici vorba. De alta parte
 déca si obvinu casuri, unde preotulu si invetia-

toriu au unu picu de autoritate inaintea poporului din óbre care impregiurare, in locu de a se folosi de acést'a, lucrandu spre binele si innaltierea acelu'a, — lu-impinge spre perire. Au nu vedem dintre alte multe esemple — si acel'a, cum la unele alegeri d. e. de notari, ablegati la dieta — si-vendu unii dreptulu loru si alu poporului pentru unu blidu de linte? Unde sunt preotii cu crucea in frunte la asemeni ocazioni?

Cine voiesce a conduce, trebuie se scie convinge despre binele ce urméza dintru implinirea sfaturilor sale; din acestu motivu, celor mai pucinu apti, fiindcà nu potu dá probe de desteritate in conducere — poporulu nu li-prea urméza.

Si de unde provinu tóte aceste?

Noi credemu cà din mai multe cause. Ca se o luàm delà inceputu, — prim'a causa e, cà nu toti imbratísieza carier'a preotiésca si investitorésca — din vocatiune. Déca in adeveru vonatiunea nu e innascuta ci prefacuta, simulata, atunci abunasém'a in acést'a stà caus'a cea mai multu impedeatória a progresulu

Noi credemu inse, cà si cei-ce nu-su directe delà natura chiamati séu destinati, anca potu fi buni preoti si investitori. Cum?

Abstragandu delà influinti'a ce exercitéza studiile speciale in scóla — asupra elevilor cari s'au resolutu a fi preoti si investitori, se luàm in socotintia influinti'a, ce e in stare a exercitá press'a nóstra periodica asupra publicului. Acést'a informéza publiculu seu despre ori ce miscare a nóstra, dandu-ne directive la ori-ce intreprindere, constatéza progresulu, starea culturala si materiala a poporului si indémna publiculu la lucru seriosu. Indigitéza midilócele de progresare, apera si radica natiunea. — Acést'a trebuie spriginita. Delà acést'a investiamu ce folosu ni aduce scól'a, delà ea capetàm nutritmentulu spiritualu, care nu mai pucinu e de lipsa ca si celu corporal; dens'a ni desvólta si intaresce consciinti'a nationala.

Este constatatu, cà cetindu nesce romanuri, aceste suntu in stare a face óre care schimbare in caracterulu unui teneru. Ore press'a nóstra periodica, déca ar fi si imbratísia cu caldura, n'ar poté fi ea in stare a abate pre cei rateciti de pe càile loru? n'ar poté calificá pre cei mai pucinu apti de chiamarea loru. — Unu rege alu Franciei — nu-mi vine in minte numele — petrunsu de missiunea sa, si voindu a inaltia poporulu seu — dise: „voiescu ca fiecare investitoriu se-si aiba pe tóta diu'a o gaina in óla si unu diariu próspectu pe mésa“. Acel'a abunaséma a a fostu adeveratu parinte alu poporului. D'apoi cà si la noi, alte popóra d. e. magiarii, recommenda ba chiar impunu subalterniloru, se prenumere la foi, si — inaintéza. Ai nostri anca suntu

cam dedati a fi totu impinsi de spate, — óre n'ar fi bine, se se impuna din partea autoritatiloru competente, fiecàrui preotu si investitoriu — si fara nici unu pecatu ar fi acést'a — ca se-si prenumere fiecare baremu o revista de specialitate, si macar la olalta, preotulu cu investitoriu — baremu unu diariu, care discuta cestiunile de interesu specialu, firesce — lasandu in voi'a fiesce carui'a a-si aboná fói'a, care-i convine. Posiedu bisericile nóstre mai tóte fonduri si venituri annuali, din cari s'ar poté aboná fara scadere simtita 1—2 foi, déca nu le-ar potea face acést'a unii cari nu posedu gustulu de cetire, nici se nisuescu a si-lu formá; cari insisi nu suntu petrunsi de folosulu ce aducu foile causei investimentului, culturei poporului nostru si preste totu — causei nationali.

Ce se facemu dara?

Se imbratísiamu si spriginimu — dupe pontintie, press'a nóstra si preste totu productele nóstre literarie, si viitoriulu ni va fi asigurat. Nefacendu acést'a, causa nóstra — precum se exprima unu investiatu alu nostru — va fi pierduta, viitoriulu immormentatu si numele nostru va deveni obiectu de despretuire.

I — nu I. —

Conspectu generalu

asupra

Filosofiei in Teologia.

(Continuare.)

Pentru Augustin platonismulu celu putienu in fom'a sa nou platonica este bas'a si supusetiunea a tóte ideiloru sale speculative. Ideile remarcabilulu platonice si episcopu Synesius si sistemulu Ariopagitului *)

*) *Dionysios Ariopagita*, asia numitu ca membrulu Ariopagului din Athin'a, dupa Fapt. Ap. XVII. 34, a fostu convertitu la crestianismu prin Ap. Paulu. Dupa traditiune ca I episcopu alu Athinei a primitu conuna martirica. Dionysiu Ariopag. este renumitu, pentru-cà numele seu a trebuitu se figuredie in frontespiciile unei serii de scrieri, cari — in interesulu unei scoli filosofice, representata cu deosebire in Athin'a, — scrise cu tendenti'a unei contopiri a crestianismului cu platonismulu, a ajunsu la unu renume extraordinariu. In legatura cu platonismulu desvoltatu mai departe prin nou platonici — cautá Pseudo-dionysios starea bisericea de atunci a o infatiosiá ca cea dupa ideile fundamentale platonice a priori causata. Purcediendu delà ideea despre Ddieu cu totulu abstractu inchipuita de platonismu, privesce pre Ddieu ca fara insusire, transcendentu, dupa intrég'a sa fiintia necapace a se pune in o referintia nemijlocita cu lumea; accépta intre ambele (Ddieu si lumea) o ordine caracteristica de trepte spirituale, cari la-olalta compunu unu organismu si prin care se intempla o comunicare delà celu absolutu la celu inferioru. Acestu organismu este un'a cu ideea bisericea despre ierarhia.

cu inclinarea sa panteistica si ierarhi'a supraterestrara, compun indubitabilu unu Platonism transferatu in crestinismu si pre deplinu imprimatu. Déca Augustin si-indrépta polemic'a sa contra pericolului platonismului si insusirea cardinala a acestui'a [a platonismului], care face sa se diferéscă de crestinismu, o caută in dualismulu divinului si omenescului, pre care elu nisue a lu mijloci prin intrecalarea de poteri demonice, — atunci totusi acésta polemica purcede din acelu simtiu, care ni dá se intielegemu: câtu de adéncu insusi Augustin a fost stapánitu de idei platonice.

Pana aci sistemulu platonice in referinti'a sa ca tra crestinism. — Se intrámu in celelalte filosofii.

Precum crestinismulu in genere a pasit ca potere opozitionala contra lumei profanate de atunci, asia si istori'a lui se incepe cu o positia ostila fatia de cugetarile filosofice. Incependu cu unu factu religiosu-moralu, care a deslegatu faptice si spre deplin'a multiamire a omului internu tóte enigmele, cari filosofii grecésca nu erá capace a le deslegá, potú sa se opuna cestei din urma cu acea superioritate, cu care a intempnatu si Paulu intieptiunea Corintienilor (I. Cor. 1.) Cu câtu inse in afrontu se validatau si in viéti'a crestinesca influintiele filosofarei pagánesci, cu atátu mai resolutu suná contradicerea contra „falsei sciintie,” contra „desiartei filosofii” (Colos. 2. 8; I. Timoth. 6. 20.)

Fiindca inse prin acést'a a fostu cugetata numai o astfeliu de intieptiune, care pre sine singura a voitu sa se puna ca compensatiune in loculu simplei credintie crestinesci si pre acésta insusi amenintand'o cu disolvare, ca inse prin acésta se na fie presupusa o cugetare filosofica, care aru servi si spre profund'a intielegere a crestinismului insusi: asia nu este in contradicere cu Polemic'a contra filosofiei, cá chiaru si scrieri biblice, precum mai vertosu idea despre *logos* a evangheliei lui Ioanu, imprumutata din speculatiunea greco-jidana, contine insusiri filosofice.

O vacilatiune impetuósa a referintieloru ambeloru parti intre sine s'a validatu in seclulu alu doilea. Cu câtu mai aprópe a fostu contactulu cu viéti'a spirituala a popóreloru pagane, cu atátu mai multu amenintá nă adeveratu fluxu alu intieptiunei speculative de a inundá crestinismulu, care de césta speculatiune perte cu greutate s'a prohibiatu, parte in realitate a acceptat'o in sine. Gnosticismulu, acáru începutu se afla deja in scrierile biblice, compune acea forma a crestinismului, care s'a dezvoltatu prin influinti'a speculatiunei oxtrecrestinesci. Din o mixtiune nesănetósa a speculatiunei cu cuprinsulu credintiei crestinesci, mijlocita prin o activitate supraabundanta a fantasiei se straformá crestinismulu cu modestele sale facte salvátore in o Mithologia, si religiósitatea crestina in o fantastica, asia numita *Gnosia*.

Biserica crestina s'a aperatu cu tóte fortiele sale — de Gnosticismu, totusi inse a acceptatu mai multu, de câtu i-a fostu salutaru, elemente gnostice in sine. In metamorfos'a ignota a propriei fiintie se demise punctulu de gravitate a crestinismului in invetiatura, precandu pana aci persón'a lui Christosu a compusu substractulu credintiei crestinesci. Cu incetulu o revelatiune nu ni-o potému altcum inchipui, decátu ca un feliu de filosofia divina, care este comunicata genului omenescu si care cu privire la neconditionat'a auctoritate a originei ei, s'a acceptata cu credintia.

Credinti'a primesce prin acést'a o formá fórté inruda cu Gnosticismulu. Unu podu spre acést'a metamorfosa formédia *Teologi'a alexandrina*, adeca acea scóla, acároru reprezentanti principali sunt Clement si Origen. De-si acestia respingu dela sine gnosticismulu ca necrestinescu, totusi si loru Gnosticismulu este principiulu mai supremu alu crestinismului, la care credinti'a trebuie se se avente; ambele suntu loru concepte, cari cu necesitate stau intre sine in o operare mutuala si se intregescu reciprocu: credinti'a trebuie se devina „*grosis*” precum *grosis* se fia conformu cu „*pistis*” (credinti'a).

Intrég'a sistema a teologiei crestino-alexandrine este numai atunci intielegibila, déca vomu adange ideile fundamentale ale filosofiei platonice si nouplatonice, in parte si stoice si le anexamu la ea, cari tóte suntu base la tóte speculatiunile teologice-metafisice a Alexandrinului crestinescu; jecendu insasi certele christologice si trinitarie din secl. IV si cele ulterióre din biseric'a grecésca pe contrastulu de idei fundamentale filosofice, platonisându-se si aristotelisându-se fiinti'a naturei si persónei.

Directiunea ortodoxa dogmatica a bisericiei formá desvoltarea mai departe a acelei influintie gnostice, care pre lánge tóta directiunea contra-filosofica alu Ireneu si Tertullian, a remasu decisa. O cunoscentia absoluta despre misteriele supraterestrale, in urma-rea controverseloru arianice, anumitu in invetiatur'a trinitatii, — se parú dobendita pe cale speculativa. Atanasiau este reprezentantulu principalu alu acestei directiuni dogmatice-ortodoxe. Din o petrunderé neinfrénata a speculatiunei se escara luptele dogmatice, din cari purcésa finea speculatiunei in biseric'a, fiindcá fatia de dogm'a obligátore, o speculatiune libera a singuraticiloru, a devenitu nedurabila. Arhitectulu teoreticu a sistemului de invetiatura bisericésca este Ioanu Damaschin prin voluminosul seu opu: „*Ekt-hosis achribés tē orthodoxēs pisteós*” Dela timpulu formarei unei dogme in biseric'a, trebui se fia referinti'a filosofiei si teologiei cu totulu alt'a, cáci cést'a din urma nu mai potea tolerá vre-o cugetare filosofica, si asia rem ané numai posibilitatea dupla: séu a dusimaniei ambeloru, séu subordinarea filosofiei sub dogma. Din acést'a stare a cugetarei filosofice se desvoltá in Teologi'a evului mediu asia numit'a *scholastica*, acarei problema principala a fostu: cu ajutoriulu filosofiei aristotelice a representá deplin'a conglasuire a ratiunei cu dogm'a bisericésca.

Formarea caracteristica a cugetarei crestinesci care se însămna cu numele scholastica, consista in aceea: cá cugetarea filosofica accépta dogm'a bisericiei ca supositiune inatacabila (*philosophia ancilla theologiae*), aceea inse o construédia a priori asia, ca dogm'a este atátu supositiune câtu si resultatu a scrutarei filosofice. Fiindcá un astfeliu de acord: deplin'a suveranitate a cugetarei si a dogmei, se lovesce de dificultati considerabile, asia si instori'a scholastice ne infatiosiéda diferite perióre, in cari acea unitate s'a cautatu pe diferite cai. Precându ideea scolastice si a aflatu realisarea ei in primulu mare reprezentantu Anselm (argumentulu onthologic, teori'a satisfactiunei), pre atunci se amenintá desbinarea unitatii dogmei si a speculatiunei in Abälard, care cunósce numai o credintia cuprinsa de minte; ér in Petru Lombardul renuntá speculatiunea deja la propria-i productivitate si se margini numai la prelucrarea dialectica a acelu esprimate; in Thomas din Aquina si Duns Scotus se desbiná in dóue

contraste inimice și în fine în scepticismul lui Vilelm din Occam — se frâse de sine.

Filosofia scolastică a fostu mai multu după nume și auctoritate, decâtu după cuprinsu — cea aristotelică. Contrastulu nominalismului (Roscellin) și a realismului (Anselm argumentulu ontologicu) cu mijlocirea sa reprezentată (Abälard) prin invetiatură despre cea în însăși lucrurile jacendă realitate a conceptelor universale, a statu în o referință mutuală intimă cu dezvoltarea teologiei scolastice. Incependu cu triumfulu realismului, apoi precediendu spre mijlocire, se fini scolastică cu triumfulu nominalismului (Occam). Totuși peragrădia prin teologia evului mediu langa scolastică anca o altă, acesteia împretinită dar substantialu de ea diferită direcțiune: *mysthică*, care frăsco tractăea totu acele probleme ca și scolastică, dar nu voșce în recunoștere și știință, și în internulu simțiului și vieții a aplană contrastulu dogmatic și a propriei filosofari. Scotus Erigena a fostu, care a straplantatu în occident mistică ariopagitică. Din Ethică acestei mistici resari reformă tiunea.

Reformațiunea se începe fără vr'unu contactu mai intimu cu filosofă; afara la Zwingli cultură filosofică n'a fostu de felu unu cutare elementu înaintoriu spre reforme bisericesci. Dogmatică bisericeii evangelice respinse cu rezoluțiune filosofă dela sine, interesându-o mai multu: eschisivă sustinere a cuventulu biblicu ca basă a invetiaturei, și d'odată a rămânea în conglasuire cu dogmă bisericeii vechi; ratiunea frăsca țienendu-o de necapace, de a cuprinde adevărulu celu mai sublimu, o îndrumă ea mai multu catra credință, singura prin care potem ajunge abia la recunoștință (per fidem ad intellectum), acordându teologiei naturale asia numitii articuli mixti ca obiectu alu scrutarei ratiionale. O formă activitate logică (organică) spre interpretarea s. scripturi se permite, dar o principala (normativă) — se condamnă. Numai ratiunea reascută, adevă cea basată pe credință, se va află în deplină conglasuire cu reveletiuinea.

Deci deca dogmatică vechiu-protestanta a ocupă acestu locu negativ fatia de filosofă — fiind urgiată spre acestă prin dezvoltarea confesională —, atunci totu numai reformațiunea a deslegatu filosofă de sub canonulu sub care a statu ea până aci, deschizându-i calea spre deplină ei validitate și recunoșcându-o ca uniculu mijlocu spre resolvirea celor mai supreme probleme. Precum a eliberatu ea (reformațiunea) credință personală de sub presiunea presbiterismulu, asia a eliberatu ea, și ratiu

(Va urmă.)

Epistótele parochulu betranu.

VI.

Iubite Nepóte!

Ti-am fostu promisú în epistóla trecută că-ti voi scrie ceva și despre alegerile de deputati. Vredu a și implini ce am promisú, trebuie se apucu firulu de unde se cade adevă dela începutu. Se-ti deslegu adevă trei întrebări: 1) Cine ne țienemu noi a fi? 2) pentru ce preotii suntu atâtu de cinstiti și netăditi cu privilegiu alegerilor? 3) ce parere are lumea despre noi? și numai după acestă voi fi în

stare se-ti însiru unele întemplari din viétia constituționalicească a mea și a altoru preoti; papirulu va fi de vină, deca tóte aceste nu voru încape într-o singură epistóla.

Noi ne țienemu că suntu lumiautori poporenilor nostri, preotii adevă parinti lorú sufletesci cari lucrămu la fericirea lorú vremelnică și vecinică; noi diceamu, că suntu pasi de pastori turmelorú nóstre ca se le apermă în contra lupilorú rapitori ca nu cumva se péra macar ună din cele ce ni s'au datu; noi am socoti că suntu fruntasii poveiitori ai poporenilor nostri și afara de biserică, ba — fia disu între noi — ne și cam place a ne fali înaintea altorú cu tóte aceste titule: — atâtu preotii betrani, dar mai vertosu cei teneri, mai sprinteni, cu sange mai caldu, totú nisúmu a ne arată naintă lumii mai vertosu cu aceea, că noi suntu poveiitori poporenilor nostri și ni pare reu, deca ici-colea iscusimu vre-unu amestecu din partă mirenilorú. Mie tóideuna mi a plăcută de omulu vrednicu și cu atâtu mai vertosu mi place de preotulu, carele dă bune semne de viétia, deci titulele însirate mai sus, deca preotulu le și merita, și le lasu cu bună voia. — Pana aci — la întrebarea d'antăia.

Lumea înse critica. Unii dintre straii ni dau cinstea covenită unui preotu, printrucă densii asia s'au îndatinatu în sinulu bisericeii lorú, a pretiaf adevă pre cei ce cu vrednicia lucră în viă Domnulu, precum preotii lorú — de rendu și implinescu acestă detorință. Preotii din alta biserică asia se ivescu naintea lumii, precum se cade a pasi după regulele pastorale: cu blandéția intieléptă, cu rîvna stemperată, cu lucrare neobosita. Ne cinstescu unii, dar alții nu ne ieau nici într-o socotință, printrucă s'au convinsu, că noi nu suntu în stare a arată vre-unu bine, ba — că suntu numai spre napoierea némului omenescu și deci n'avemu fa ei nici o cinste. — Poporeni nostri cu privire la judecată asupra nóstră, se impartu în trei tabere; unii ne cinstescu; alții — deca nici nu ne despretiuescu dar — suntu nepasatori facia de noi; suntu înse și de aceia, cari ti-spunu verde 'n fatia, că *popimea* nu-si implinesce chiamarea sa după cum se cuvine. Dorere! cesti din urma suntu mai vertosu barbotii, cari se intereséza mai de aprópe de cauzele bisericeii.

Se cade se ne oprimu pucintelu la această întrebare, printrucă nu ne-am arată vrednicii de titulă ce o portămu deca vomu lasă, ca o parte macar dintre poporeni și mai departe se ne privéscă ca pre unii, cari nu aducemu nici unu folosu poporulu, de după carele traimu.

Poporulu de rendu, plugarii ne cinstescu multu și din anima curată. Nici nu pôte fi într'altu chipu. În timpurile iobagiei preotulu nu s'au departatu de poporu și ori-ce întemplare de a venitu în tiéra, preotulu și poporulu a fostu în asemine mesura atinsu de ea. Adencu este înradecinata dara iubirea poporulu catra preotu și catra biserică, cu ună cu dóue aceea nici nu se va potea desradecină. Se fia binecuvéntăe umbrele preotilorú din betrani, cari cu atâtă statornicia au portatu crucea lorú de safirintie și ni lasara nóa biserică. — întréga în asiedimintele sale, carea stralucesce cu marire naintea popórelorú, fiindu invetiatură ei lamurita ca prin focu.

Poporulu de rendu — dîcu — carele e mai marginitu în judecată luí, se indestulesce cu pucinu; nici dela noi nu va poffi multe; elu va fi indestulitu cu noi, ne va iubi și ascultă, numai noi preotii

se nu-lu maniãmu. — Suntu inse între poporenii nostri si de aceia, cari ne asemena cu preotii altoru bisericii si ceru dela noi — semne; avem noi poporenii, si numerulu loru se sporesce din anu in anu, cari nu se indetulescu cu puc'nu ci pottescu aceea, ce dovedescu preotii altoru bisericii între poporesii loru. Nu ne trebue nõa ochi ageri — ca se vedemu, cum se inmultiescu acesti fii sufletesci ai nostri; ei ambla prin lumea mare, veda si audu multe din alte locuri si se rentorcu acasa cu dorulu ca se vedã si in comun'a loru ordine si bunastare ca pe Liurea. Pre unii ca si acestia apoi nu ii poti indetula numai cu molitvelaiculu fia elu cãtu de bogatu; ei ne judeca de dupa ordinea din biserica, de dupa gradulu la care a ajunsu lumin'a si moralitatea in maltimea poporului. Pucini suntu astadi acesti parochiaii, dar sunt respnditi prin tôte partile si se inmultiescu ca ciupercile dupa plõua. — Eu nu m'am temutu nici odata de ei nici nu me voiu teme pana cãtu voiu fi sanetosu dela Ddiu.

S'a intemplat, de intr'un'a din dõile nu de multu trecute am calatoritu si eu pe calea ferata, Linãa cutrierã nisce tienuturi bogate ca si cari n'am mai vediutu in vieti'a mea; poporatiunea tinutului erã mai multa — ortodocsa romanãscã, dar ici-colea suntu si popistasi si lutherani. Cu mine la unu locu erau doui fruntasi mireni d'ai nostri, unulu dintre ei amblã in cause de alegeri, dupa-cum adeca s'a inceputu acuma; elu se sul la noi numai catra mijloculu calii — in rentõrcere.

Cunosceamu intr'ensulu cã are pofta se-mi spuna ceva interesantu, cãci multu se uitã catra mine ca si candu s'ar cugetã de unde se incãpa firulu. — Si eu marturisescu, nu sciu se-mi esplicu: voitã deasulu se me vateme pre mine ca pre reprezentantulu clerului, au vrut'a se me dascalãscã, cãci incependu a descrie cele ce iscusise in 2 dõile, ni le insirã tôte din punctu de vedere preotiescu, de-si ele atingeau miscarile de alegere la diet'a tieriei.

N'asiu fi crediutu — dõse — se fia cu potintia, ca influinti'a religiunei se fia atãtu de tare la alte popõre asupca tienutei loru cetatienesci. — In cerculu acest'a alegetorii protestanti toti tienu ca ferulu la olalta; niciunu este, ca intr'o cumuna lutherana sãu calvina se pãta incape cineva notariu com. de alta religiune, chiar partidele de alegere pentru dieta — suntu alcatuite dupa marturisirea religiõsa; aceia cari ambla la una si aceea-si biserica, se tienu de un'a si aceea-si partida politica. — M'am pusu in legatura — continua fruntasiulu nostru mirãnu — si cu õmenii nostri, si la densii am aflatu sfasiare si nentielegere; se vede — dice — cã n'avemu preoti rivnitori si statornici ca celelalte biserici. Preotii nostri nu dau poporului destula invetiatura, ei insisi nu se silescu se-si insusiãscã vrednicieile preotiloru altoru biserici. Ni cade greu nõua mireniloru — asia sfersã — candu asemenãmu pre preotii nostri cu cei de alta religiune, cã vedemu deosebirea cea atãtu de mare.

Toti tacuramu deodata; asteptamu se vorbãscã celalaltu mirãnu, care ca mai betranu socoteamu, cã ne va luã in aperare; dar si densulu face din capu ca si candu ar lasã pe locu cele dõse mai nainte. Eu nu sciamu ce dõce; scus'a cu seraci'a — nu avea locu, de õra-ce caletorãmu pe unu tienutu bogatu, pe teritoriulu parochieloru de clas'a antãia. In urma trebui se dõcu si eu ceva si vorb'a mea a fostu, cã am recunoscutu, cã stãmu departe napoi'a altui cleru;

vin'a e anõstra, cã nu ne dãm silintie mai mari spre a ni radicã poporulu, nu aratamu semne mai multe de vietiã; dar de vina suntu si mireonii, pentrucã de-ce alegu ei in parochii bune — preoti de aceia, cari nu arata nici o fapta mai insemnata in parochia, de vina suntu — dis'u — si mireonii, cãci pentru-ce lasa pre multi preoti intradeveru vrednici, cari dau semne frumõse de vietiã in parochiele loru, i lasa se se astruce in seraci'a parochie loru de clas'a — nu atrei'a, ci a sieptea, ii lasa ascunsi in desimea paduriloru si in crepaturile muntiloru; suntu devina — esclamaui cu locu — si mireonii, cã nu iau in socotintia meritele, candu e vorba despre depãnirea parochieloru.

Ajãuseramu la locu si nu poturamu continuã, dar poti fi convinsu Iubite Nepõte, cã lumea nutresce rele pareri despre noi; strainii ne despretiuescu, si nãstria na ne pretiuescu; eca asia, de sila bucurosu — mai arata un' cãtu un semnu de iubirei, — preste totu inse nu suntemu pretiuiti nãntea loru.

Cu privilegiulu alegeriloru, noi toti, si celu de pe urma preotu, avem maere precu; despre acest'a inse in alta epistola.

Tipiculu septemanei.

Septeman'a patimiloru

I. Luni.

La utrenia. Dupa cei 6 psalmi cantãmu *aliluia* pe glasu 8 de 4 ori, apoi *tropariulu*: „Eta mirele vine“ de 3 ori, Deci indatinate *catisme* si *sedelne* din Triodu; gupa aceea dõce preotulu: „Si pentruca se ne invrednicimu noi scl. *Evangeli'a* dela Mateiu inc. 84 „Intorcandu-se Isus in cetate.“ — Deci psalmu 50, apoi obicinuit'a rogatiune: „Mentuiiescu Ddieule poporulu teu“. Apoi cantãmu *treipesnetiulu* Triod. dupa pãsn'a 1-a urmãza ecteni'a mica. La pãsn'a a 9-a nu cantãmu „Ceea-ce esti mai cinstita,“ ci irmosulu cu trop. pesnei a 9-a — Urmãza apoi *sfetilna*: „Camar'a ta mentuitoriule“ de 3 ori — peste tãta septeman'a acest'a.

La laude. Stichirile dõlei pe insusi glasu pe 4 scl. — La *stichovna* — stichirile dõlei cu obicinuitele pripele. „Marire si acum“ glasu 8 (Aceleste pripele se dõcu si Marti si Mercuri). Apoi „Bine este a se marturisã scl.“; slujb'a dimpreuna cu metaniile ei dupa obicei; urmãza cãsulu I. — Cãsulu alu III si VI lu-cantãmu cu *catisme* la vremea sa.

Totu asia Marti si Mercuri:

Nota. — *Evangeli'a* lui Mateiu, Marcu si Luca — tãte se cetescu; alui Ioanu — numai pana la inceputulu *patimiloru*, adeca pana la: „Acum s'a prãmaritu Fiulu omenescu“ — de totulu suntu 9 Aceste, se cetescu Luni si Marti si se sfersiescu Mercuri la cãsulu alu 9-lea.

La vecernia. La „Dõmne strigatam“ punemu stichirile pe 10 din Triodu, „Marire si acum:“ „Adoua Eva“ — iesire (võdu) cu evangeliã, „Lumina lina,“ Deci paremlile si „Se se indrepteze“ apoi de locu *evangeliã* dela Mateiu, incep. 98 — si cea-lalta rãnduãla a *inainte-santitei*.

Intru acestu chipu punemu rãnduãl'a si in Marti'a si in Mercurea cea mare.

II. Juoi.

La utrenia. Dupa cei 6 psalmi si dupa ecteni'a cea mare cantãmu *Aliluia* pe glasu 8 de 3 ori cu tro-

pariulu : „Candu maritii invetiacei“ de 3 ori ; dupa tropariu *evangeli'a* dela Luca inc. 108, deci psalm 50, apoi *canonulu* ; la pész'a 9-a nu cantămu : „Ceea-ce esti mai cinstita“ ci troparele, aceste pesne cu irnosu, apoi *sfetiln'a* : „Camar'a mentuitorului“ de 3 ori.

La laude. Stichirile pe 4, „Marire si acum“ : „Pre carele Isaia mainainte.“ *Stichovna*, stichirile pe insusi glasu 8, „Marire“ acela-si glasu : „Naravulu teu éta plinu de viciesiugu.“ „Si acum“ glasu 5 : „Indreptandu spre cele de taina.“ Apoi „Bine e a se marturisi Dlu“, „Sante Ddieule“ si tropariulu : „Candu maritii invetiacei.“ Ecteni'a si césulu I.

La vecernia. Preotulu se imbraca in tôte vestmintele pentru de a sluji S. liturgia, apoi incepe : „Binecuventata e imperati'a Tatalui,“ apoi psalmulu de séra, ecteni'a, „Dómne strigatam“ pe glasu 2 „Marire si acum“ : „Iuda cu adeveratu este“ ; *iesire* cu evangeliia, „Lumina lina,“ *parimeii* din Triodu, deci ecteni'a cea mica, „Sante Ddieule,“ Apostolulu, *Evangeli'a* dela Mateiu inc. 107 si apoi ddieésca liturgia alui Vasiliu celu mare. In locu de *cheruvicu* — „Cinei tale“ ; in locu de „Cuvinese cu adeveratu“ — cantămu irnosulu dela canonulu pesnei 9-a : „Din ospetiulu stepanului,“ in locu de *pricéstna*, — „Cinei tale“ — asiéderea si in locu de : „Sé se ample gu-rele nôstre.“ Apoi—*otpastulu*.

Nota. Astadi la *proscomidia* preotulu gatesce o prescura mai marisóra — dupa numerulu parochianiloru, scóte unu *agnetiu* (afara de celu ce va sluji cu elu) pentru cuminecatulu bolnaviloru peste an.

Acestu agnetiu la tóta liturgi'a se ample cu s. *sange* pana marti dupa Pasoi, candu se sfarima in bucati, se prajesc si se pestréza pentru trebuintiele de peste anu. Preotulu se pazésca, nu cumva pana la prajirea lui — se mucediésca séu se-lu manance ceva.

Slujb'a sfinteloru patimi a Dluí nostru Isus Christos.

In S. si marea Joi adeca : la 8 césari séra, se bate tóca, pentrucá clopotele, de adi dela liturgia nu se mai tragu pana in Sambat'a cea mare deminétia la incungiurare, si adunandu-ne in biserica face preotulu inceputulu, precum aréta triodulu din acést'a di.

In Sant'a si marea Vineri a patimiloru.

La 9 césuri deminétia dupa ce bate tóca ne adunămu in biserica, preotulu se imbraca in felon si cetimu césurile impreuna, adeca césulu I. III. IV. si alu IX-le, asia precum stau la triodu

In Sant'a si marea vineri séra.

La 3 césuri dupa amédi bate tóca si adunandu-ne in biserica, incepemu vecerni'a dupa obicéiu.

La „Dne s rigatam,“ punem stihirile pe 6. glas I, „Tóta faptur'a s'au schimbatu de frica s. c. l.“ „Marire“ gl. 7. „O adunare a celoru fara de lege,“ si acum“ acela-si glasu : Infricosiata si Pre marita taina.“ *Vhod* cu evgelie „Lumina lina.“ *Prochimenu* gl. 4. „Impartitau hainele mele loru-si.“ *Cetirea Parimeiloru.* Apostoluu. *Evgeli'a* dela Mateiu, inceperea dela 110 „In vremea aceea sfatu au facutu toti archiereii.“ Dupa acést'a ecteni'a, „Sa dicemu toti,“ — Apoi : „Invrednicestene dómne“, si celelalte ectenii,

La stihóvna : cantămu stihirile pe gl. 2. iusasi podobie. „Candu de pre lemnu mortu,“ marire si acum gl. 5 „Pre tine cel'a ce te imbraci cu lumina.“

Nota. Candu se canta marirea acést'a dela stihóvna se imbraca preotii cu felónele, luandu gatit'a, plasitalnitia de pre prestolu, o scotu afara pe usi'a

cea de catra m. nópte, mergendu inaintea loru diacónulu cu cadelniti'a si pruncii cu luminele aprinse, si asia cantandu iesu din altariu, incungiurandu biserica pe pin launtru o punu pe gatitulu mormentu. Acést'a facéndu-se, se bate tóca. *Urméza* : „acum slobodiesce „Sante Domnedieule“ Tropariu gl. 2 „Iosifu celu cu bunu chipu.“ „Marire si acum“ *Purtatórele* de miru mueri.“ *Preotulu* díce : intiepletiune s. c. I, apoi *Otpastulu*.

Dupa *Otpastu* cetimu pavecerni'a cea mica, la carea cantamu canonulu despre tanguirea prea santei nascátore de Ddieu.

Nota. Acestu canonu se afla in tipiculu lui *Diaconovicu Loga*.

C) *In Sant'a si marea Sambata.*

La unu ceasu dupa mediulu noptii se bate tóca, incepemu polunosniti'a, si apoi utreni'a dupa obicéiu.

La „Ddieu e Dnulu“, tropariulu „Iosifu celu cu bunu chipu“ *marire* : „Cand te-ai pogoritu la mórte,“ si acum „Purtatórele de miru mueri.“

Aceste cantandu-se se imparte lumini preotiloru, apoi mergu din josu de mormentu, acolo incepu a cantá starea I. „Viétia in mormentu“ gl. 5 podobia apoi ecteni'a cea mica.

Dupa ectenia incepemu starea a II-a „Cadese se te marimu.“ *Preotulu* aci cadesce érase biserica. dar uumai icónele cele de susu si stranile. La sfarsitu ecteni'a mica.

Deci cadindu preotulu incepemu starea a trei'a, „Némurile tóte,“ dupa acést'a stare nu díce preotulu ecteni'a, ci delocu cantămu troparele : „Soborulu ingerescu“, si celelalte precum se afla in Triodu pana la *laudatiuni*.

In Sambat'a cea mare la liturgia.

Nota. La cantarea chvaliteloru preotii se imbraca cu santele vestminte, apoi la celu mai de pe urma „Sante Ddieule“ dela docsologia, iesimu cu totii afara si incungiurăm biserica, cantandu ne'nterrupted „Sante Ddieule“ *Facendu* se acést'a, se tragu clopotele si se bate tóca. Deci déca am intratu in biserica, preotulu naintea mormentului tienendu evangeli'a — díce : „intiepletiune drépta,“ cantaretii de locu canta tropariulu, „Iosifu celu cu bunu chipu.“ Cantandu-se acést'a, preotulu pune evangeli'a si asiédia plasitalnitia I dupa acést'a cetimu parimeile, apostolulu si evangeli'a, apoi ecteniile si *otpastulu*. Dupa acést'a se face sarutarea.

Acést'a se incepe la 12 óre cu vecerni'a, intru tóte precum arata Triodulu.

Vhodulu cu evangeliia, apoi cetirea aloru 15 parimeii, — „Câti intru Christos“, dupa aceea apostolu.

Nota. Aici preotulu se desbraca de vestmintele cele negre, si se imbraca in altele luminate, apoi cetesce evangeli'a, dupa aceea liturgi'a lui marele Vasilie. In locu de *cheruvicu* cantamu tropariulu : „Se taca totu trupulu“ pe gl. 8 In locu de „Cuvinese cu adeveratu“, cantăm irnosulu pesnei a 9 : „Nu te tangu pentru mine maica.“ *Pricéstna* : „Sculatus'au ca din somnu Domnulu“, apoi *Otpastulu*.

Renduél'a penticostariului, care sa incepe din duminec'a steloru pasci, si tiene pana la duminec'a Toturoru santiloru.

Dumineca in diu'a de pasci demanétia la obicuitulu césu alu *Utreniei*, se tragu clopotele, si adunandu ne in biserica, aprindemu luminele si punem

doue vase cu focu si tamâie intr'ensele, ca se umpla tóta biseric'a de mirosu, — dupa aceea se imbraca preotii si diaconii in tóte hainele de slujitu. Preotulu celu mai betranu ia cinstit'a cruce, altulu icon'a invierii, altulu evangeli'a, se intoreu cu faci'a catra resaritu si canta stihir'a „Invierea ta Christóse,” dupa aceea iesindu afara cu totii, incunjura biseric'a de trei ori, cantandu dis'a stihira. Preotii si poporul dupa ce au incungiuratu biseric'a, stau inaintea usiloru celoru de catra apusu, pune preotulu evangeli'a pe analogu, si ia cadelnit'a, cadesce totu poporul, si usile [inchise] a bisericei — de trei ori in chipulu crucii, dupa aceea dice cu glasu mare: „Marire santei cei de o fiintia,” Cantaretii: „aminu.” Preotulu canta: „Christosu au inviatu” de 3 ori, asijderea si cantaretii canta de 3 ori, apoi cadindu preotulu dice stihulu cantâiu: „Se se scóle Ddieu,” éra cantaretii dupa fia-care stihu canta „Christosu au inviatu.” Deci dupa terminarea stihuriloru, preotulu senguru canta „Christosu au inviatu din mortii, cu mórte pre mórte calcandu,” deschide usile, intra in biseric'a cu erucea in mana, urmandu toti ceialalti si cantandu: „Si celoru din mormenturi viétia daruindule,” Urmédia ecteni'a, dupa *voglasu*. Preotulu incepe din altariu a cantá *canonulu*, si cealalte dupa eum arata Penticostariulu — pana la ecteni'a cea mare, dupa ectenia se dice „intieptiune ! cantaretii „Parinte binecuvintédia.” Preotulu: „Celu ce este binecuventatu Ddieule nostru.” Cantaretii: *amin* Si: „Intaresce Ddieulu” Dupa acést'a preotulu tienendu crucea in mana, si in locu de a dice: „marire tie Ddieule nadejdoa nóstra,” canta intorcenduse cu faci'a catra rasaritu „Cristosu a inviatu din mortii. sel.” Éra cantaretii: — „Si celoru din mormenturi,” deci intorcendu-se catra poporu dice *Otpustulu* intr'acestu chipu: „Christos au inviatu din mortii” etc. apoi redicandn crucea de 3 ori dice: — „Christos au inviatu” noi i-respondemu: „adeveratu ca a inviatu,” dupa aceea cantâmu „Christosu au inviatu” de 3 ori si preotulu dice: — „Sî nóue ni-au daruitu viétia vecinica, inchinamu-ne invierii lui, cei de atrei'a dí.”

Nota. Intr'acestu chipu se face *otpustulu* in tóta septeman'a luminata.

Publicare.

Pe bas'a sentintii aprobate de Ven. Consistoriu diecesanu din Caransebesiu, sa publica conform §. 424 din reg. procedurii jud. in cause matrimoniale, precum: casatori'a actorei *Stana Ioaniciu* nasc. *Grosavescu* din Teregova incheiata la 2 Febr 1864 cu sociulu ei *Petru Ioaniciu* din Armenisiu, din motivulu parasilirii actorei cu necredintia, este desfintiatá.

Deci cine scie positi'a, esistinti'a si ubicatiunea pribegitului, se arate pana in 45 de zile acestui foru biser. cási dupa aceea sentinti'a intra in valóre de dreptu, si actorei i este concesu a pasí la alta casatoria mai fericita.

Caransebesiu in 24 Mart. 1884.

Andreeviciu, m. p.
protopresb. presied. alu Sc. prot.

Publicatiune.

Pre bas'a sentintiei aprobate de Ven. Consist. din Caransebesiu se publica conform §. 124 din reg. procedurii jud. in cause matrim. precum-cá: *Moise Vrajitoriu* din Caransebesiu ca actoru este totalminte

despartitu de soti'a lui pribegita de 12 ani *Elena* nascuta *Dregodau* din Sibiu. Deci in intielesulu §. 123 este ori si cine indreptatitu a aratá forulu acestui'a bis. esistinti'a si ubricatiunea partii absente pana in 45 de zile, cáci dupa espirarea acestui terminu, sentinti'a va intrá in putere de dreptu.

Caransebesiu in 21 Martie 1884.

Andreeviciu, m. p.
presied. alu Scannului protopresb.

Concursu.

Pentru renovarea bisericii gr. or. din *Maderatu*, Cottu Aradu prin acést'a se deschide concursu de licitatiune minuenda cu terminu pre 14/26 *Aprile a c.* deminétia lo 10 óre.

Doritorii de a intreprinde acestu lucru suntu pofititi a depune 10% ca vadiu dupa sum'a cuprinsa in preliminarulu de spese 5355 fl. 55 cr si a se presentá la terminulu defiptu in persóna pentru de a luá parte la licitatiunea minuenda.

Planulu, preliminarulu de spese impreuna cu conditiunile se potu vedé la subscrisulu presiedinte alu comitetulu parochialu.

Maderatu la 29 Martie 1884.

Ioanu Morariu m. p.
preotu si pres. com. par.

Pe bas'a dispusetiunei consistoriale dto 15 Dec. 1883 Nr. 3348, se escrie concursu pentru deplinirea postulu invetiatorescu la scól'a gr. or. de fete din *Temisiór'a*, in suburbiulu Fabricu, pe langa urmatórele emoluminte anuali: 1) salariulu 320 fl. 2) cortelu liberu in edificiuulu scólei, 3) 10 fl. pausialu descriu, si 12 metrii de lemne din cari se va incaldí scól'a, si daca alés'a invetiatorésa va aratá sporiu bunu, atunci dupa impregiurari i se maresce salariulu totu 50 fl. pana la sum'a extrema de 500 fl.

Recurentii pentru acestu postu au se-si subterna recursele sale adresate comitetulu parochialu — la inspectorulu de scóle concerninte *Iosifu Gradinariu* in Seciani p. u. Vinga pana in 21 Apriliu a. c. st. v. Diu'a alegerei se destina pe 6 *Maiu a. c. st. v.*

Dela recurente se recere: 1) atestatu cumca suntu nascute romane gr. or. 2) atestatu despre conduit'a de pana acuma, 3) testimoniu despre absolvirea preparandiei confesionale romane, 4) testimoniu despre depunerea examenulu de cualificatiune si a limbei magiare, ér déca au fostu deja invetiatorésa — si despre sporiulu reportatu la statiunea unde au functionatu, dintre care cele ce pe langa limb'a maicei si cea magiara voru mai vorbí bine si limb'a germana si vor scí propune si lucrulu de mana femeescu, vor fi preferite, avendu despre acést'a a aratá pana la alegere probe inaintea acestui comitetu parochialu.

Temisiór'a in 12 Martiu 1884 st. v.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: *Iosifu Gradinariu*, inspect. scol.

Se escrie pe vacant'a statiune invetiatorésca rom. gr. or. dela scól'a nóua din *Selusia-Gighirelu*, cu terminulu de alegere pe 22 *Aprilie st. v.* (Duminec'a 3-a a *Mironositoru*) 1884.

Emolumintele sunt:

1. In bani gata 250 fl. v. a. adeca doue sute cincidiece florini v. a.

2. Unu patrariu pamentu; trei lantie aratoriu, éra unulu fenatiu.

3. Cuartiru cu gradina si cânepisce.

4. Pe langa carausis, diurna din cassad'a stei bisericii la tóte conferintiele si intrunirile invetiatoresci.

5. Dela immormentari mari 60 cr. dela cele cu liturgia 1 fl. dela immormentari mici 40 cr. dela cei miseri nimicu.

6. Pentru incaldítulu scólei si invetiatoriului 8° (optu) orgii de lemne.

Dela recurinti se recere:

a) Se fie preparandi absoluti cu testimoniu de cualificatiune, precum si din limb'a magiara.

b) cei ce se pricepu la note voru fi preferiti.

c) Dela acei individi cari au fostu deja in functiune se recere atestatu de moralitate dela oficiulu parochialu, vidinatu de inspectorele concerninte si se-si trimite recursele loru dlui Inspectoru cercualu de scóle Florianu Montia in Sicala per Borosineu, apoi in vreo Dumineca ori serbatóre a se presentá in biserica, pentru a si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Selensiu-Cighirelu la 11 Martiu st. v. 1884.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine. **Florianu Montia** m. p. insp. cer.

Conformu decisului Consistorialu Dto 21 Decembre 1883 Nr. 846. B. se escrie prin acést'a concursu pentru deplinirea postulu de capelanu pre langa nepotinciosulu parochu Georgiu Tatuca din parochi'a de clas'a II in comun'a bisericesca *Iablanitia* protopresbiteratulu Mehadii, dieces'a Caransebesiului, cu terminu de alegere pre **29 Aprilie 1884.**

Emolumintele impreunate cu acestu postu sunt:

A treia parte.

a) Din sesiunea parochiala de 64 jugere.

b) Din salariulu anualu de 100 fl. v. a.

c) Din tóte celelalte venituri parochiale.

Doritorii de a ocupá acestu postu au a tramite recursele loru instruite in intielesulu § 13 din statutulu nostru organicu bisericescu, comitetulu parochialu gr. or. din Iablonitia, la adres'a P. O. D. Protopresbiteru districtualu pana la terminulu sus aratatu.

Iablanitia in 18 Martiu 1884.

Comitetulu parochialu.

In intielegere cu mine: **Mihailu Popovicin** m. p. protop.

In urmarea decisului Ven. Consistoriu Oradanu de dato 27 Februaru Nr. 172 B. a. c. pentru deplinirea definitiva a parochiei de a III-a clasa *Seucani*, ce se afla in protopresbiteratulu nou arondatu alu Beinsiuului, se escrie concursu pe langa emolumintele urmatórie:

1.] Din cas'a parochiala cu 3 chilii, intravilanulu si estravilanulu 12 holde cumperatu pentru intregirea beneficielor parochiale, unu venitu de 200 fl.

2.] Din pamentulu vechiu parochialu 12 holde — unu venitu de 150 fl.

3.] Din 20 dile de plugu — unu venitu de 20 fl.

4.] Din 80 dile ca man'a — unu venitu 16 fl.

5.] Din immormentari mari si mici 40 fl

6.] Din cununii, masluri, festanii si alte accidentie unu venitu 22 fl. sum'a 448 fl

Doritori de a ocupá acést'a parochia — suntu avisati a-si substerne recursele instruate conformu dispusetiuniloru stat. org. la adres'a Comitetulu parochialu — subscrisulu Protopresbiteru pana **29 Aprilie v. a. c.** cându se va tiené si alegerea.

Datu in Siedinti'a Comitetulu paroch. tienuta Seucani la 16. Martiu 1884.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Elia Moga** m. p. protopresbiteru

In conformitate cu decisulu Venerabilulu Consistoriu diecesanu alu Caransebesiului diu 2 Martiu a. c. Nr. 57 B. se escrie concursu pentru ocuparea postulu de capelanu in parochi'a de clas'a III din comun'a *Chernecea*, protopresbiteratulu gr. or. rom. al Oravitii, cu terminu de concurare pana inclusive **22 Aprilie a. c. st. vechiu**, in care di va fi si alegerea.

Emolumintele impreunate cu acestu postu sunt:

b). O sesiune parochiala completa.

b) Dela 70 familii cate 1 fl. v. a. ca venitu stolariu; la acést'a sunt a se mai computá si venitele accidentale.

Doritorii de a concurá la acest postu au a-si tramite suplicele de concurs, instruate conform statutulu organicu si adresate comitetulu parochialu, P. O. D. Andreiu Ghidiu protopresbiteru in Oravieza pana la terminulu sus indicatu.

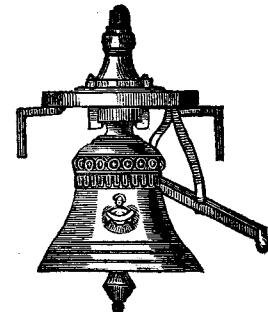
Chernecea, ia 18/30 Martiu 1884.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Andreiu Ghidiu** m. p. protopopu

Am onóre a me recomandá P. T. publicu ca tornatoriu de

CLOPOTE

(CAMPANE)

de ori ce marime si tonu, in forma eleganta si pe langa celu mai moderatu pretiu.

Clopotele pregatite din metalulu inventatu de mine au preferintia si rivalisédia cu clopotele facute din ori ce metalu pana acum cunoscutu, atátu pentru tonulu loru curatu si strebatoriu, câtu si pentru duraveritatea loru.

Duraveritatea clopoteloru se promovéza chiar si prin sistemulu mai nou de ajustare, de dupa care, clopotulu, fie câtu de mare, se imanuéza fórtu usioru si se póte întórcé, si de dupa fiecare întórcere limb'a bate la altu locu, prin ce clopotula e feritu de crepare si tiene de dóue si chiar de trei ori mai multu decâtu clopotele facutu dupa sistemulu vechiu.

Pentru tonulu curatu si strebatoriu conform dorintiei, precum si pentru duraveritatea clopoteloru pregatite de mine, cavezu pe timpu de diece ani.

HÖNIG FRIEDERICH junior,

fabrica de pusce de apa si tornatóre de clopote si metale.

Aradu strad'a Rákoczi.